

‘In 1954 startte Coca-Cola een voetbalpromotie-campagne en stopte onder de kroonkurken van flesjes afbeeldingen van voetballers.’

COLLECTOR ITEMS VAN... CEES VAN NIJNATTEN

Jan Luitzen

Cees van Nijnatten (1945) was vanaf 1969 werkzaam bij de Weekbladpers BV (nu WPG BV) en sinds 1994 was hij als directeur van de opinie-, cultuur- en sporttitels verantwoordelijk voor onder meer *Voetbal International*, *Vrij Nederland*, *Opzij* en *Psychologie*. Vanaf 2009 is hij eigenaar van de historische voetbalsite www.voetballegends.nl. Samen met uitgeverij Stokerkade BV heeft hij het boek *Kick Wilstra* (deel 1) op de markt gebracht, een heruitgave van de door Henk Sprenger begin jaren vijftig getekende stripboekjes.

Waarom ben je aan het verzamelen geslagen?

‘Het begon zo’n vijftien jaar geleden – rond 2000 – toen ik bij het opruimen een tweetal boeken met ingeplakte illustraties wilde weggooien, namelijk het door Planta uitgegeven *Olympische Spelen 1952* en *Blueband Sportboek “Veertig Sporten en spelen in woord en beeld”*. Deze plaatjesalbums had ik in mijn jeugd zelf bij elkaar gespaard en daarna voortdurend bij verhuizingen meegenomen. Toen ik die albums nog eens doorbladerde, vond ik het toch zonde om ze weg te doen. Een soort mengeling van jeugdsentiment en nostalgie, want van jongsaf aan ben ik een sport-, vooral voetballiefhebber geweest. Mijn vrouw dacht dat die voetbalplaatjes wel een leuke hobby voor me zou zijn als ik

‘Mijn vrouw begon altijd met heel zuinig kijken en hardop zeggen dat het er toch wel erg oud uitzag door al die vouwen en scheurtjes en of er niet iets aan de prijs was te doen.’

over een jaar of tien met werken zou stoppen; die zag de bui al hangen dat ik elke dag thuis zou zijn met niets om handen. Vanaf dat moment ben ik dus serieus gaan verzamelen en – de eerste jaren – struinde ik ieder weekend beurzen en vlooienmarkten af, van Maastricht tot Groningen, en weer terug. Internet was er nog niet, dus ik moest er zelf op uit. Gelukkig kon ik later een paar oude voetbalplaatjesverzamelingen overnemen.’

Waar bestaat je collectie uit en wat zijn je specialiteiten?

‘Het gaat bij mij om oud historisch Nederlands voetbalmateriaal met als basis oude voetbalplaatjes en albums van 1907 tot en met 1969. Afgezien van het jeugdsentiment en de eigen herinneringen verzamel ik alleen voetbal- en sportplaatjes die door een fabrikant gratis zijn weggegeven als promotiemateriaal bij een

productmerk. Die allereerste voetbalplaatjes uit 1907 – 30 afbeeldingen van internationals – zaten bij het sigarettenmerk Union. Vanaf 1969 verschenen Vanderhout en Panini met (voetbal) plaatjes in zakjes waarvoor vijf cent per zakje betaald moest worden en daar houdt het voor mij dus op. In de loop der jaren ben ik ook ander voetbalmateriaal gaan verzamelen, zoals verslagen en foto’s van de circa 250 interlands tot aan 1965, oude voetbal- en sportboekjes vanaf 1889, voetbalcompetitiegidsgesjes en voetbaljaarboekjes.’

Hoe kom je aan aanvullingen/nieuwe items voor je collectie?

‘Op beurzen, vlooien- en kofferbakmarkten deed mijn vrouw altijd de aankopen, want ik wilde nog wel eens te veel betalen. Zij begon altijd met heel zuinig kijken en hardop zeggen dat het er toch wel erg oud uitzag door al die vouwen en scheurtjes en of er niet iets aan de prijs was te

doen. Meestal lukte dat wel. Na verloop van tijd leerde ik andere voetbalverzamelaars kennen en kon ik materiaal ruilen of soms kopen. Nu vrijwel alles via internet gaat, kom ik nog zelden op een verzamelbeurs en dan gaat het mij er vooral om collega-verzamelaars te zien, want iets kopen komt in mijn geval nauwelijks nog voor. Dankzij internet is mijn zoekgebied niet meer beperkt tot Nederland, maar kan ik de hele wereld afspeuren. Het nadeel van internet is dat de prijzen behoorlijk opgelopen zijn. Hoewel de meer gangbare plaatjes de laatste jaren weer iets in prijs zijn gedaald, zijn de uniekere items nog steeds behoorlijk kostbaar. Een plaatje waar ik tien tot vijftien jaar geleden fl. 0,50 voor betaalde, is nu toch al gauw € 5,00 à € 7,50 waard.'

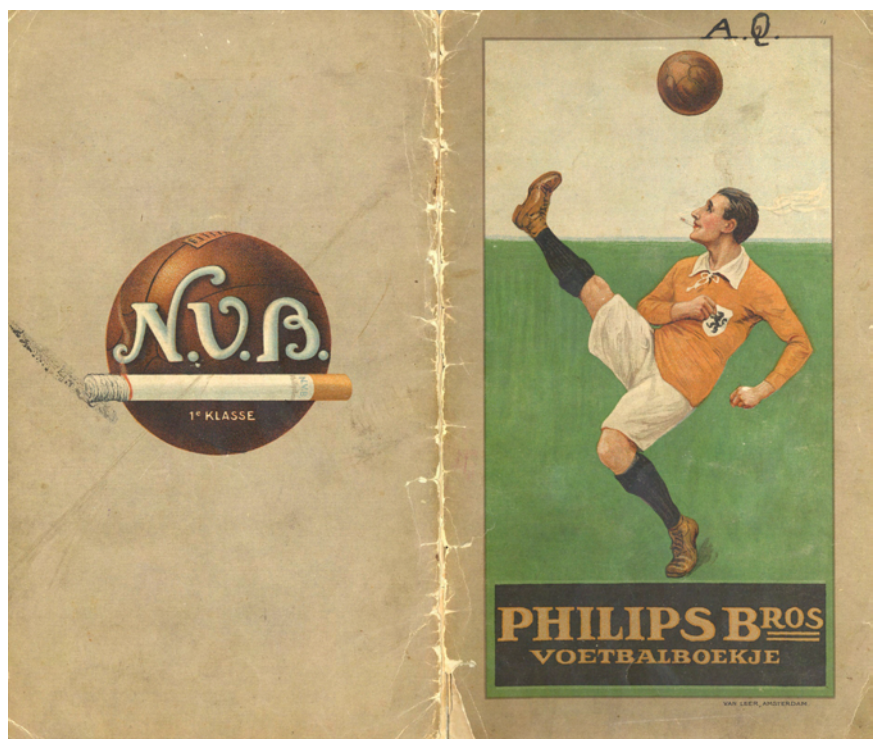
Wat denk je dat er in de toekomst met je collectie zal gebeuren?

'Het historisch besef in Nederland is helaas niet groot, en als het om sport gaat nog veel minder. Daar zijn voorbeelden genoeg van, zoals het sluiten in 2004 van het nationale sportmuseum in Lelystad en het recentelijke opheffen van de Olympic Experience in het Olympisch Stadion in Amsterdam. Zelfs ons erfgoed Nederlands voetbal heeft nog steeds niet geleid tot een

Nationaal Voetbalmuseum, met een compleet, overzichtelijk en toegankelijk archief voor onderzoek. De Nederlandse overheid moet zich er eigenlijk diep voor schamen dat ze daar het voortouw niet in neemt.

Zelf ben ik een paar jaar geleden een historische voetbalsite gestart met mijn eigen verzameling als basis: www.voetballegends.nl. De rode draad zijn circa 250 profielen van legendarische Nederlandse voetballers en van de oudste voetbalclubs in Nederland. Ik heb veel van mijn unieke beeldmateriaal daar online gezet, aangevuld met historische items van andere voetbal-liefhebbers. Ik heb een rubriek "Voetbal & Reclame" opgezet over de ontwikkeling van de commercie in relatie tot voetbal, maar op de site heb ik ook een "Kick Wilstra Archief" gecreëerd, samen met de familie van tekenaar Henk Springer. Daar is grote belangstelling voor, want al mijn leeftijdgenoten zijn opgegroeid met de beroemde strips van Kick Wilstra, een mengfiguur van wie de naam is opgebouwd uit Kick Smit, Faas Wilkes en Abe Lenstra. Voetballegends heeft de eerste negen stripboekjes heruitgegeven in een boek van 524 bladzijden in het originele oblongformaat, maar nu helemaal ingekleurd en voorzien van een inleiding door journalist/historicus Kees Volkers over het

'Het historisch besef in Nederland is helaas niet groot.'

fenomeen strips en de tijdgeest van de jaren vijftig. In de loop van 2015 verschijnt deel 2, in combinatie met een expositie in het Zaans Museum.'

Wat is het meest waardevolle item – financieel of emotioneel – in je collectie?

'Uiteraard is mijn meest waardevolle item iets emotioneels, want financieel gezien is het toch wat de gek er voor geeft. Ik kom uit hartje Amsterdam – de Nieuwe Hoogstraat – en voetbalde altijd op de Nieuwmarkt, met als doelen de grote deuren aan de linker- en rechterkant van het Waaggebouw. Het enige voetbalpleintje voor jongetjes van acht/negen jaar in het centrum van Amsterdam was een speeltuin op de

afstoffen. Die herinnering is me het meest dierbaar: de kleine Cees die iedere woensdag als eerste op de Nieuwmarkt was als de gele Coca-Cola-auto zijn waren kwam leveren en dan vooral de spanning of ik een spelertje zou kunnen bemachtigen dat ik nog niet had.'

Naar welk item ben je al jarenlang naar op zoek, maar heb je nog niet kunnen vinden?

'Van de Union-voetbalplaatjes uit 1907 mis ik alleen nog Sparta-midvoor Huug de Groot. Ook ontbrekend in mijn collectie is het album van Philips Bros (deel 1) uit 1919. De 24 plaatjes heb ik, maar geen album om ze in te plakken. Als iemand deze items ergens te koop weet of te ruil heeft, dan hoor ik het graag.'

'De 24 plaatjes heb ik, maar geen album om ze in te plakken. Als iemand deze items ergens te koop weet of te ruil heeft, dan hoor ik het graag.'

Oude Schans dat vol lag met grint, zodat meteen je hele been openlag als je viel.

Ik was dus helemaal gek van voetbal, toen Coca-Cola tussen oktober 1954 en november 1955 een voetbalpromotiecampagne had. Aan de onderkant van de kroonkurk van sommige colaflesjes stond de afbeelding van een rood voetballertje en voor vier van die "gemarke" doppen kreeg je een poppetje in de kleuren van een club. Je kon dertien van die plastic spelertjes op een houten tribune (fl. 1,50) plaatsen en dan kon je iedere zondagavond de stand van de voetbalcompetitie 1e klasse A tot en met D bijhouden. Dan moest je wel, en dat lukte bijna niemand, vier tribunes en 52 spelertjes hebben verzameld. Overigens ontstonden er door fusies nieuwe clubs en kwamen er nog acht nieuwe poppetjes bij.

Mijn eigen Coca-Colaspelertjes ben ik later – zoals dat meestal gaat – allemaal weer kwijtgeraakt, maar tien jaar geleden kon ik voor een fors bedrag van een verzamelaar zijn complete verzameling spelertjes en tribunes overnemen. Daar heb ik meteen cassettes omheen laten bouwen, omdat mijn vrouw alles steeds wilde

